

MINISTERUL MEDIULUI ȘI AMENAJĂRII TERITORIULUI
Instrucțiunea privind calculul plății
pentru poluarea mediului în Republica Moldova

din 17.04.2000

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.112-114/322 din 05.09.2000

* * *

Aprobat:
Ministrul Mediului și Amenajării
Teritoriului al Republicii Moldova

A.Capcelea
17 aprilie 2000

Dispoziții generale

Instrucțiunea a fost elaborată în baza Legii privind plata pentru poluarea mediului nr.1540-XIII din 25.02.1998 (Monitorul oficial, nr.54-55 din 18.06.1998), Legii privind modificarea și completarea Legii privind protecția mediului nr.1539-XIII din 25.02.1998 (Monitorul Oficial, nr.44-46 din 21.05.1998) și Legii pentru modificarea și completarea Legii privind plata pentru poluarea mediului nr. 732-XIV din 16.12.1999 (Monitorul Oficial, nr.12-13 din 3.02.2000).

Instrucțiunea concretizează aplicarea normativelor de plată pentru deversările, emisiile de poluanți în mediu, depozitarea deșeurilor de producție și menajere și este destinată agenților economici, care efectuează plata pentru poluarea mediului și inspectorilor agențiilor teritoriale ecologice.

Plata pentru poluare se efectuează de beneficiarii resurselor naturale trimestrial, până pe data de 20 a lunii ce urmează după trimestrul de dare de seamă, pe conturile fondurilor ecologice locale, create pe lângă agențiile teritoriale ecologice (anexa 1), în baza calculelor întocmite de plătitori conform formei stabilite (anexa 2).

În cazurile, când plata pentru poluarea mediului este neînsemnată, ea poate fi achitată de către beneficiari de comun acord cu agenția teritorială ecologică o singură dată pe an.

Serviciile ecologo-economice ale agențiilor teritoriale ecologice efectuează controlul exactității calculelor plății pentru poluare și transferării ei la timp.

Plata pentru poluare în limitele normativelor stabilite se trece de către beneficiarii resurselor naturale la cheltuielile de producție.

În conformitate cu Standardul Național de Contabilitate nr.3 "Componenta consumului și cheltuielilor întreprinderii" plata pentru deversări, emisii de poluanți în mediu, amplasarea deșeurilor se referă la "cheltuielile indirecte de producție", punctul "b" și se includ în "cheltuielile generale și administrative".

În evidența contabilă plata pentru poluare se indică pe contul 7139 "Alte cheltuieli generale și administrative".

În evidența statistică suma plății pentru poluare pe un an se indică în Forma nr. 1-OC "Darea de seamă privind cheltuielile pentru protecția mediului pe anul _____", partea II, codul 083 - 103.

[Capitolul modificat prin Ordinul nr.100 din 26.12.05, în vigoare 20.01.06]

Capitolul 1. Calculul plății
pentru poluarea aerului atmosferic de către
sursele staționare

Plata pentru emisia poluanților de către sursele staționare se percepe de la beneficiarii resurselor naturale conform articolului 6 al Legii privind plata pentru poluarea mediului.

Normativele (limitele) de emisie a poluanților de către sursele staționare se stabilesc în "Autorizațiile de emisie în atmosferă", eliberate de Inspectoratul Ecologic de Stat.

Normativele de plată pentru emisia poluanților de către sursele staționare pentru regiunea respectivă (conform anexei nr.2 din Legea privind plata pentru poluarea mediului) se determină ca produsul coeficientului salariului minimal pentru regiunea dată la suma salariului minimal.

Tabelul nr.1

Normativul plății (N) pentru emisia
poluanților de către sursele staționare
pentru 1 tonă convențională

Județele	Normativul plății (lei)
Bălți	16.2
Cahul	14.4
Chișinău	18
Edineț	12.6
Lăpușna	10.8
Orhei	14.4
Soroca	14.4
Taraclia	10.8
Tighina	16.2
Ungheni	14.4
Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia	10.8

a) Plata pentru emisia poluanților în limitele normativelor stabilite se determină ca produsul dintre normativul plății la valoarea emisiei reale a poluantului în tone convenționale.

Cuantumul de plată se determină după formula:

$P_i = N \times A_i \times F_{ri}$, lei, în care:

P_i - cuantumul de plata a poluantului i determinat, în lei;

N - normativul plății poluantului conform localității (regiunii) (vezi tabelul nr.1), lei;

A_i - coeficientul de agresivitate pentru poluantul $-i$ – determinat (vezi tabelul nr.2 din Legea privind plata pentru poluarea mediului);

F_{ri} - cantitatea de facto a poluantului $-i$ - determinat, în tone;

-6

$F_{ri} = C_i \times T \times 10$, în tone, în care:

C_i - concentrația poluantului $-i$ - determinat, g/s;

T - perioada de timp a poluării, în trimestrul de dare de seamă în secunde (s).

Exemplu:

În trimestrul III al anului 1998 în cazangeria N din Călărași s-au înregistrat următoarele valori ale concentrației poluanților:

- concentrația funinginii a constituit: $C_{C} = 0.02$ g/s;

- concentrația dioxidului de sulf: $C_{SO_2} = 0.14$ g/s;

- concentrația dioxidului de azot: $C_{NO_2} = 0.03$ g/s;

- concentrația oxidului de carbon: $C_{CO} = 0.16$ g/s;

- concentrația pentaoxidului de vanadiu: $C_{V_2O_5} = 0.0002$ g/s;

-6

- concentrația benz-a-pirenelui: $C_{b(a)p} = 2 \times 10$ g/s;

Normativul plății pentru emisii în or. Călărași - $N = 10,8$ lei.

Coeficientul de agrevisitate: al funinginii $A = 20$, dioxidului de sulf $A = 22$, dioxidului de azot $A = 25$, oxidului de carbon $A = 1$, pentaoxidului de vanadiu $A = 500$,

benz-a-pirenelui $A = 10000$.

Perioada de timp T (trimestru) $T = 92(\text{zile}) \times 24(\text{ore}) \times 3600(\text{sec.}) = 7948800\text{s}$.

Plata pentru emisiile de funingine a constituit:

-6

$P_C = 10.8 \times 20 \times 0.02 \times 7948800 \times 10 = 34.34$ lei;

Plata pentru emisiile de dioxid de sulf:

-6

$P_{SO_2} = 10.8 \times 22 \times 0.14 \times 7948800 \times 10 = 264.41$ lei;

Plata pentru emisiile de dioxid de azot:

-6

$P_{NO_2} = 10.8 \times 25 \times 0.03 \times 7948800 \times 10 = 64.38$ lei;

Plata pentru emisiile de oxid de carbon:

-6

$$P_{CO} = 10.8 \times 1 \times 0.16 \times 7948800 \times 10 = 13.74 \text{ lei};$$

Plata pentru emisiile de pentaoxid de vanadiu:

-6

$$P_{V_2O_5} = 10.8 \times 500 \times 0.0002 \times 7948800 \times 10 = 8.58 \text{ lei};$$

Plata pentru emisiile de benz-a-piren:

-4 -6 -6

$$P_{b(a)p} = 10.8 \times 10 \times 2 \times 10 \times 7948800 \times 10 = 1.72 \text{ lei};$$

Suma totală a plății pentru poluare a constituit:

$$P = P_C + P_{SO_2} + P_{NO_2} + P_{V_2O_5} + P_{b(a)p} = 34.34 + 264.41 + 64.38 + 8.58 + 1.72 + 13.74 + 387.17 \text{ lei}.$$

b) Plata pentru emisia poluanților cu depășirea normativelor stabilite se determină ca sumă a produsului dintre normativul plății și normativul ELA de poluanți, în tone convenționale, și a produsului dintre normativul plății înmulțit la 5 și cantitatea reală, în tone convenționale, ce depășește normativele stabilite, a poluanților emiși.

Cuantumul de plată se determină după formula:

$$P_i = N \times A_i \times \{F_n + (F_r - F_n) \times 5\}, \text{ lei, în care:}$$

F_n - cantitatea normativă a poluantului determinat, în tone;

-6

$$F_n = C_n \times T \times 10, \text{ în tone};$$

C_n - concentrația normativă a poluantului determinat, g/s;

T - perioada de timp a poluării, în secunde (s).

F_r - cantitatea de facto a poluantului determinat, în tone.

Exemplu:

În trimestrul III al anului 1998 la cazangeria X din Călărași s-au determinat următoarele valori ale concentrației poluanților:

$$Cr_C = 0.03 \text{ g/s}; Cr_{SO_2} = 0.18 \text{ g/s}; Cr_{NO_2} = 0.05 \text{ g/s}; Cr_{CO} = 0.25 \text{ g/s};$$

-6

$$Cr_{V_2O_5} = 0.0004 \text{ g/s}; Cr_{b(a)p} = 2 \times 10 \text{ g/s};$$

Valorile normative ale concentrațiilor poluanților (conform autorizației de emisie):

$$C_nC = 0.02 \text{ g/s}; C_nSO_2 = 0.15 \text{ g/s}; C_nNO_2 = 0.04 \text{ g/s}; C_nCO = 0.2 \text{ g/s};$$

-6

$$C_nV_2O_5 = 0.0003 \text{ g/s}; C_nb(a)p = 2 \times 10 \text{ g/s}.$$

Plata pentru fiecare ingredient a constituit:

-6

$$P_C = 10.8 \times 20 \times (0.02 + 0.01 \times 5) \times 7948800 \times 10 = 120.19 \text{ lei};$$

-6

$$P_{SO_2} = 10.8 \times 22 \times (0.15 + 0.03 \times 5) \times 7948800 \times 10 = 566.59 \text{ lei};$$

-6

$$P_{NO_2} = 10.8 \times 25 \times (0.04 + 0.01 \times 5) \times 7948800 \times 10 = 193.16 \text{ lei};$$

-6

$$PCO = 10.8 \times 1 \times (0.2 + 0.05 \times 5) \times 7948800 \times 10 = 38.63 \text{ lei};$$

-6

$$PV2O5 = 10.8 \times 500 \times (0.0003 + 0.0001 \times 5) \times 7948800 \times 10 = 34.34 \text{ lei};$$

-4

-6

-6

$$Pb(a)p = 10.8 \times 10 \times (2 \times 10 + 0 \times 5) \times 7948800 \times 10 = 1.72 \text{ lei};$$

Suma totală a plății pentru poluare a constituit:

$$P = 120.19 + 566.59 + 193.16 + 38.63 + 34.34 + 1.72 = 954.62 \text{ lei}.$$

c) Plata pentru emisia accidentală (în jerbă) a poluanților ai surselor staționare se determină ca suma produsului dintre normativul plății și normativul emisiilor limitat admisibile (ELA) de poluanți, în tone convenționale și produsului dintre normativul plății înmulțit la 50 și mărimea depășirii emisiilor reale față de normativ în tone convenționale.

Cuantumul de plată se determină după formula:

$$P_i = N \times A_i \times \{F_{ni} + (F_{ri} - F_{ni}) \times 50\}, \text{ lei, în care}$$

P_i - cuantumul de plată a poluantului -i-, în lei;

N - normativul plății pentru localitate (regiune) (vezi tabelul nr.1), lei;

A_i - coeficientul de agresivitate pentru poluantul i determinat (vezi tabelul nr.2 din Legea privind plata pentru poluarea mediului);

F_{ri} - cantitatea de facto a poluantului i determinat, în tone;

F_{ni} - cantitatea normativă a poluantului determinat, în tone.

50 - coeficientul de majorare a normativului plății.

Note:

Emisii accidentale (în jerbă) ale poluanților sînt:

- emisiile, care au condus la poluarea excepțională a aerului și au fost înregistrate analitic sau vizual;

- emisiile de la sursele mobile ale poluanților pentru care concentrațiile maxime admisibile (CMA) nu sînt stabilite, ale produselor petroliere în cantitate de 5 tone și mai mult;

Poluarea excepțională a aerului - situație în care concentrația unuia sau a mai multor poluanți în aerul atmosferic depășește CMA:

a) de 20 - 29 ori, acest nivel menținîndu-se timp de peste 48 ore;

b) de 30 - 49 ori, acest nivel menținîndu-se timp de peste 8 ore;

c) de 50 ori și mai mult;

d) nivelul de radiație în aer depășește 0.2 Roentgen/oră.

Emisiile în lipsa documentației normativelor ecologice la întreprindere (organizație) se consideră ca emisii accidentale (în jerbă) ale poluanților fără autorizația Inspectoratului Ecologic de Stat.

Exemplu:

În trimestrul III al anului 1998 la întreprinderea "X" din Călărași s-au înregistrat următoarele valori reale ale concentrației poluanților:

$$CrC = 2.5 \text{ g/s}; CrSO_2 = 7.2 \text{ g/s}; CrNO_2 = 2.2 \text{ g/s}; CrCO = 10.2 \text{ g/s};$$

$$CrV_2O_5 = 0.002 \text{ g/s};$$

-4

$$C_{rb(a)p} = 1 \times 10 \text{ g/s};$$

Valorile normative ale concentrațiilor poluanților (conform autorizației de emisie):

$$C_{nC} = 0.02 \text{ g/s}; C_{nSO_2} = 0.14 \text{ g/s}; C_{nNO_2} = 0.04 \text{ g/s}; C_{nCO} = 0.2 \text{ g/s};$$

-6

$$C_{nV_2O_5} = 0.0003 \text{ g/s}; C_{nb(a)p} = 2 \times 10 \text{ g/s}.$$

-6

$$PC = 10.8 \times 20 \times (0.02 + 24.8 \times 50) \times 7948800 \times 10 = 21293.5 \text{ lei};$$

-6

$$PSO_2 = 10.8 \times 22 \times (0.14 + 7.06 \times 50) \times 7948800 \times 10 = 666952.52 \text{ lei};$$

-6

$$PNO_2 = 10.8 \times 25 \times (0.04 + 2.16 \times 50) \times 7948800 \times 10 = 231872.85 \text{ lei};$$

-6

$$PCO = 10.8 \times 1 \times (0.2 + 10 \times 50) \times 7948800 \times 10 = 42940.69 \text{ lei};$$

-6

$$PV_2O_5 = 10.8 \times 500 \times (0.0003 + 0.0017 \times 5) \times 7948800 \times 10 = 377.73 \text{ lei};$$

-4

-6

-5

-6

$$P_{b(a)p} = 10.8 \times 10 \times (2 \times 10 + 9.8 \times 10 \times 50) \times 7948800 \times 10 = 4208.22 \text{ lei};$$

Suma totală a plății pentru poluare a constituit:

$$P = 21293.5 + 666952.52 + 231872.85 + 42940.69 + 377.73 + 4208.22 = 967645.14 \text{ lei}.$$

Capitolul II. Plata pentru emisiile de poluanți ale surselor mobile care folosesc în calitate de combustibil gazul petrolier lichefiat și gazul natural comprimat

Plata pentru emisiile de poluanți ale surselor mobile care folosesc în calitate de combustibil gazul petrolier lichefiat și gazul natural comprimat se stabilește persoanelor juridice și fizice (cu excepția proprietarilor de autovehicule personale care nu desfășoară activitate de întreprinzător) pentru cantitatea reală a carburanților folosiți în perioada exploatării mijloacelor de transport auto.

Plata se introduce de agenții economici pe conturile fondurilor ecologice locale.

Normativul de plată pentru emisiile de poluanți ale surselor mobile, care lucrează pe gazul petrolier lichefiat constituie 0.9 lei pentru 1 t de combustibil consumat.

Normativul de plată pentru emisiile de poluanți ale surselor mobile, care lucrează pe gazul natural comprimat constituie 0.75 lei pentru 1000 m³ de combustibil consumat.

Plata se determină ca produsul între normativul respectiv și cantitatea combustibilului consumat în perioada de dare de seamă (în tone sau metri cubi).

Exemplu: Pentru trim. II an.1998 întreprinderea auto "X" a consumat 80 t de gaz petrolier lichefiat și 50 mii m³ de gaz natural comprimat.

Calculul plății:

- pentru emisiile de poluanți ale surselor mobile care folosesc în calitate de combustibil gazul petrolier lichefiat - $0.9 \text{ (lei)} \times 80 \text{ (t)} = 72 \text{ (lei)}$;
- pentru emisiile de poluanți ale surselor mobile care folosesc în calitate de combustibil gazul natural comprimat - $0.75 \text{ (lei)} \times 50 \text{ (mii m}^3\text{)} = 37.5 \text{ (lei)}$.

Suma totală a plății pentru trim. II constituie 109.5 lei.

Calcululele date sînt efectuate și prezentate la agenția ecologică teritorială trimestrial conform formei (anexa 2).

Suma anuală a plății pentru emisiile de poluanți ale surselor mobile se indică în raportul statistic 1-ma "Cheltuieli pentru ocrotirea naturii", capitolul II, codul rînd. 082.

Capitolul III. Calculul plății pentru deversările de poluanți

Plata pentru deversările poluanților cu apele uzate se efectuează în conformitate cu prevederile art.9 al Legii privind plata pentru poluarea mediului.

Plata pentru emisiile/deversările de poluanți în limitele normativelor stabilite se consideră plata menită compensării impactului și restabilirii componentelor mediului influențate de poluare cu asigurarea condițiilor favorabile pentru dezvoltarea societății și funcționarea normală a ecosistemelor. Plata se stabilește pentru deversarea poluanților nemijlocit în cursurile de apă de suprafață, canalele de desecare a terenurilor agricole și alte obiecte, pentru descărcările de poluanți în sistemele centralizate de canalizare sau în rezervoarele-receptoare, la cîmpurile de filtrație, în acumulatorile de dejecții ale complexelor zootehnice și altele.

În cazurile deversărilor neautorizate (accidentale) de poluanți, de la întreprinderile poluante se cere repararea prejudiciului cauzat mediului înconjurător.

Pentru instalațiile comunale de epurare a apelor uzate plata se calculează conform listei de poluanți, prevăzuți în documentația de proiect.

În cazul depistării depășirii normelor de deversare stabilite pentru alți poluanți, se aplică amenda sub formă de plată pentru poluare numai la depășirea masei normative, ținînd cont de coeficientul de multiplicare a acestei depășiri "R" (formula 5).

Pentru ceilalți beneficiari evacuatori de ape uzate în obiective acvatice, plata se calculează pentru toți poluanții stabiliți în normele admisibile de deversare.

Pentru întreprinderi - consumatoare de apă, ce evacuează apele uzate în sistemul de canalizare, plata se calculează conform indicilor specifici de poluare cu deversări industriale. Lista acestor indici și normativele CMA de poluanți se aprobă de către agențiile teritoriale ecologice la prezentarea de către serviciile de exploatare a instalațiilor de epurare.

Plata pentru deversarea poluanților nu eliberează consumatorii de apă de la plata serviciilor pe tarifele diferențiate și de la sancțiuni economice și compensarea pagubelor aduse întreprinderilor ce exploatează stațiile de epurare, în cazurile încălcării regulilor de recepționare a apelor uzate de producție în sistemul de

canalizare a localităților urbane în corespundere cu Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.282 din 9.09.1988 "Cu privire la tarifele diferențiate și condițiile de recepționare a apelor uzate în canalizarea comună".

Ca apă uzată (reziduală, de canalizare) este calificată apa ce conține reziduuri solide, lichide și gazoase sau poluată termic în rezultatul unei activități antropogene. La categoria de apă uzată se referă apele reziduale menajere din localități, apele reziduale industriale, apele scurgerilor meteorice evacuate de pe terenurile agenților economici, apele poluate termic, apele de drenaj, apele deversate după utilizarea lor în scopurile pisciculturii industriale.

Pentru apele uzate - meteorice, de drenaj, ape folosite în piscicultură și poluate termic, plata se exercită numai pentru valoarea poluanților ce depășesc normativele admisibile de deversare.

În conformitate cu legislația în vigoare, cu Codul apelor art.37.f. beneficiarii de apă sînt obligați să țină în modul stabilit evidența cantității și calității apelor uzate. În lipsa evidenței necesare, concentrațiile reale pentru calcul se vor primi cele de proiect sau ramurale.

Valorile deversărilor limitat admisibile (DLA) pentru apele uzate evacuate în apele de suprafață și concentrațiilor maxim admisibile (CMA) de poluanți în apele uzate evacuate în rețelele centralizate de canalizare sînt elaborate și aprobate în modul stabilit de legislație și actele normative în vigoare. În lipsa DLA, valorile normelor admisibile de evacuare a poluanților se iau cele stabilite în "Regulile de protecție a resurselor acvatice".

La evacuările poluanților în rezervoare-receptoare, pe cîmpuri de filtrare și altele, fără deversarea apelor uzate în obiective acvatice, la calcularea plății se iau în considerație doar volumele deversărilor reale de ape uzate.

Masa normativă (reală) de poluanți se determină ca produsul dintre volumul normativ (respectiv real) de ape uzate și concentrațiile normative (reale) în perioada respectivă de timp.

-6

$$Mn(r) = Vn(r) \times Cn(r) \times 10 \quad (1)$$

$$Vn(r) = Qn(r) \times T, \text{ unde} \quad (2)$$

$Mn(r)$ - masa normativă (reală) de poluanți, tone

$Vn(r)$ - volumul normativ (real) de ape uzate, ml

$Cn(r)$ concentrația normativă (reală) de poluanți în apele uzate
mg/l (g/ ml)

$Qn(r)$ - debitele de ape uzate normative și reale, ml/h

T - perioada de calcul, h.

Volumele de ape uzate pot fi apreciate și după alte metode cunoscute (volumetric, prin evidența inițială după formele statistice nr.11,12 și altele).

În continuare după text se vor utiliza aceleași semne convenționale
"M", "V", "C", "Q", "T" și altele.

Normativele plății pentru deversările de poluanți
pentru 1 tonă convențională (anexa nr.5 din Legea privind
plata pentru poluarea mediului)

Județele	Normativul plății (N), lei	Județele	Normativul plății (N), lei
Chișinău	234	Orhei	126
Bălți	198	Soroca	126
Cahul	216	Taraclia	216
Edineț	144	Tighina	198
Lăpușna	144	Ungheni	108
Unitatea teritorială autonomă Găgăuzia	180		

1. Plata pentru deversările poluanților în limitele normativelor stabilite se determină ca produsul între normativul plății și masa reală a poluanților:

$$P = N \{ (Mr_1 A_1) + (Mr_2 A_2) + \dots + (Mr_i A_i) \} \quad (3), \text{ unde}$$

P - valoarea totală a plății pentru poluare, lei

N - normativul regional de plată pentru deversarea poluanților pentru 1t convențională, (vezi tabelul nr. 3 (produsul valorii salariului minim la coeficientul de salarii minimale), lei

A(i) - coeficient de agresivitate pentru poluantul (i) deversat cu apele reziduale, utilizat pentru recalcularea masei reale în tone convenționale (vezi tabelul la anexa nr.5 din Legea privind plata pentru poluarea mediului)

Mr(i) - masa reală a poluantului (i), tone.

2. Plata pentru deversările poluanților, care depășesc normativele stabilite, se determină ca suma produsului dintre normativul plății și masa normativă a poluanților, în tone convenționale și a produsului dintre normativul plății, mărimea depășirii masei reale a poluanților asupra celei normative în tone convenționale și coeficientul de multiplicare a depășirii reale a concentrației față de cea normativă.

$$P = N \times A_i \times \{ M_n + (M_r - M_n) \times K \}, \text{ lei} \quad (4)$$

unde:

$$K = C_r / C_n \quad (5)$$

K - coeficient de multiplicare, depășirea concentrației reale a poluantului "i" asupra celei normative.

Pentru determinarea "K" se folosesc valorile medii ale concentrațiilor reale ale poluanților după rezultatele controlului de laborator din perioada dării de seamă. În cazul lipsei controlului de laborator, ca concentrații reale se iau cele stabilite de norme și regulile de construcție "SNIIP", normele ramurale și altele, ținându-se cont de eficacitatea de funcționare a instalațiilor de epurare.

În cazurile când "Mr" ca valoare absolută este mai mică ca "Mn", dar au fost depistate concentrații sporite de poluanți, ce au afectat calitatea resurselor de apă, la calcularea "Mn" se va folosi volumul real al apelor uzate evacuate și concentrațiile normative de poluanți.

În formula 4 este interpretat calculul simplificat numai pentru o substanță poluantă. După caz, se va calcula plata pentru toți indicii de poluare ce depășesc normele stabilite.

3. Plata pentru deversările poluanților în rezervoare receptoare și la câmpurile de filtrație se determină ca produsul între normativul plății (0.06 salarii minimale și astfel

($N = 0,06 \times 18 = 1,08$ lei) la volumul de ape uzate deversate.

$P = N \times V$, lei (6)

În cazurile evacuărilor accidentale (neautorizate) de ape uzate în obiective acvatiche din diferite tipuri de acumuloare se calculează prejudiciul cauzat în rezultatul poluării mediului înconjurător.

4. Plata pentru evacuările de poluanți în acumulările de dejecții la complexele zootehnice, se determină ca produsul dintre normativul plății (vezi tabelul nr. 4) și volumul de ape uzate evacuate în m.c. (formulele nr. 6).

Tabelul nr.4

Normativul plății pentru evacuarea poluanților în
acumulările de dejecții

(în conformitate cu anexa nr.6 a Legii privind plata pentru
poluarea mediului)

Beneficiarii de apă	Normativul plății N, lei/m ³	
	Acumulări de dejecții impermeabilizate	Acumulări de dejecții neimpermeabilizate
Complexele de porcine	0.432	0.918
Complexele de bovine	0.108	0.216
Complexele avicole	0.054	0.108

În lipsa controlului de laborator în cazurile evacuării accidentale din diferite tipuri de acumuloare de dejecții animaliere se calculează prejudiciul cauzat mediului înconjurător și concentrațiile pe poluanți se stabilesc conform:

Caracteristica apelor uzate ale complexelor zootehnice

Beneficiarii de apă	M.S.	CBO(t)	Concentrațiile mg/l		
			Azotul amonia- cal(NH ₄)	Fosfați (P ₂ O ₅)	Caliu (K ₂ O)
Complexele de porcine	15000	12500	530	300	780
Complexele de bovine	30000	11000	410	600	900
Complexele avicole	1400	2400	150	-	-

Notă: Concentrațiile de poluanți sînt reflectate pentru condițiile de decantare a apelor uzate în acumulările de dejecții.

5. Plata pentru deversările de apă din bazinele piscicole și pentru deversările apelor pluviale și nivale, colectate de pe teritoriul întreprinderilor (organizate sau neorganizate), se percepe numai în cazul depășirii normativelor stabilite ale masei poluanților în apele reziduale și se determină ca produs între normativul plății multiplicat de 5 ori și mărimea depășirii masei reale a poluanților asupra celei normative:

$$P = 5 \times N \times (M_r - M_n) \times A_i, \text{ lei} \quad (8)$$

Volumul apelor meteorice colectate de pe teritoriul întreprinderilor se va determina după formula:

$$V = 10 \times h \times Y \times F, \text{ unde} \quad (9)$$

h - stratul depunerilor atmosferice în mm (lichide sau solide) pentru perioada examinată. Se va utiliza informația Serviciului "Hidrometeo", datele statistice. Pentru perioada rece a anului se va folosi cantitatea apelor nivale sau resursele de apă conținute în stratul de zăpadă la începutul perioadei de topire.

Y - coeficient de scurgere a apelor pluvio-nivale în funcție de caracterul suprafeței terestre de formare a scurgerilor. Coeficientul scurgerilor nivale are valoarea de circa 0.5-0.7. Pentru apele de ploaie coeficientul de scurgere se va determina ca valoarea medie ponderată pentru întreaga suprafață de colectare a apelor averse din considerentele valorilor medii pentru terenurile caracteristice:

terenuri asfaltate - 0.8-0.95

terenuri acoperite cu pietriș - 0.3

terenuri nepavate - 0.2

terenuri înverzite - 0.1

F - suprafața de calcul a scurgerilor, ha

Debitele de calcul al apelor de ploaie recepționate la colectoarele canalizației pluvio-nivale se determină conform normelor de construcție și proiectare ("SNIIP") 2.04.03.85p2.11-2.43.

Valoarea debitelor apelor nivale, deviază la amplitudine mare, reieșind din diversitatea condițiilor de topire a zăpezii în decursul zilelor, și neuniformității

învelișului de zăpadă în teritoriile cu construcții. Determinarea acestor valori se va efectua după formulele de calcul prezentate în "Recomandările provizorii privind proiectarea construcțiilor de epurare a apelor de suprafață de la întreprinderile industriale" VNII VODGEO, M. 1983.

Plata pentru deversarea apelor pluviale și nivale, colectate pe teritoriul întreprinderii se efectuează pentru anul întreg și se introduce în trimestrul I care urmează după anul de activitate.

6. Plata pentru deversarea apelor pentru schimb de căldură se calculează potrivit normativelor plății din tabelul nr. 3 și în conformitate cu Baza metodică a calculului sporirii admisibile de concentrații la deversarea apelor pentru schimb de căldură a Centralei Termo-Electrice Moldovenești.

Exemple de calcul al plății pentru deversările poluanților cu apele uzate în obiectele acvatice

1. Calculul plății pentru deversările poluanților cu apele uzate în obiectele acvatice în limitele normativelor stabilite.

Date inițiale:

Deversarea apelor uzate ale or. Chișinău în râul Bîc

$Q_r = 340000 \text{ ml/zi}$

$Q_n = 400000 \text{ ml/zi}$

$t = 90 \text{ zile}$

$C_n \text{ CBOt} = 12 \text{ g/ml(mg/l)}$ $C_n \text{ MS} = 15 \text{ g/ml(mg/l)}$

$C_r \text{ CBOt} = 11 \text{ g/ml}$

$C_r \text{ MS} = 14 \text{ g/ml}$

Normativul plății pentru or. Chișinău $N = 234 \text{ lei}$ (vezi tabelul nr.3).

Coeficientul de agresivitate (A) pentru poluanții de bază:

$A \text{ CBOt} = 0.33$ $A \text{ MS} = 0.33$ (Vezi tabelul la anexa nr.5 din Legea privind plata pentru poluarea mediului).

Conform formulelor (1 și 2) masa reală a poluanților este egală:

-6

$M_r \text{ CBOt} = 340000 \times 90 \times 11 \times 10 = 336.6 \text{ t}$

-6

$M_r \text{ MS} = 340000 \times 90 \times 14 \times 10 = 428.4 \text{ t}$

Mărimea plății, conform formulei (3), constituie:

$P \text{ CBOt,MS} = 234 \times \{ (336.6 \times 0.33) + (428.4 \times 0.33) \} = 59073.4 \text{ lei.}$

2. Calculul plății pentru deversările poluanților cu apele uzate cu depășirea normativelor stabilite

Date inițiale:

Deversarea apelor uzate ale or. Chișinău în râul Bîc

$Q_r = 340000 \text{ ml/zi}$

$Q_n = 400000 \text{ ml/zi}$

$t = 90 \text{ zile}$

$C_n \text{ CBOt} = 12 \text{ g/ml(mg/l)}$ $C_n \text{ MS} = 15 \text{ g/ml(mg/l)}$

$C_{r1} \text{ CBOt} = 14 \text{ g/ml}$

$C_{r1} \text{ MS} = 16 \text{ g/ml}$

Valoarea indicilor $N = 234 \text{ lei}$, $A \text{ CBOt} = 0,33$; $A \text{ MS} = 0,33$

Conform formulelor (1 și 2) masa reală a poluanților este egală:

-6

$$Mr\ CBOt = 340000 \times 90 \times 14 \times 10 = 428.4\ t$$

-6

$$Mr\ MS = 340000 \times 90 \times 16 \times 10 = 489.6\ t$$

Conform formulelor (1 și 2) masa normativă a poluanților este egală:

-6

$$Mn\ CBOt = 400000 \times 90 \times 12 \times 10 = 432,0\ t$$

-6

$$Mn\ MS = 400000 \times 90 \times 15 \times 10 = 540,0\ t.$$

Luînd în considerație, că masa reală a poluanților este mai mică decît masa normativă, dar sînt stabilite depășiri ale concentrației reale asupra celei normative, la calcularea masei normative de poluanți se utilizează volumul real de ape uzate. Deci, conform formulelor 1 și 2 masa normativă a poluantului este egală:

-6

$$Mn\ CBOt = 340000 \times 90 \times 12 \times 10 = 367.2\ t$$

-6

$$Mn\ MS = 340000 \times 90 \times 15 \times 10 = 459.0\ t$$

Mărimea plății conform formulei (4) constituie:

$$P\ CBO,MS = 234 \times \{0.33 \times ((367.2 + (428.4 - 367.2) \times (428.4 : 367.2)) + 0.33 \times (459.0 + (489.6 - 459.0) \times (489.6 : 459.0))\} = 71856.3\ lei.$$

3. Calculul plății pentru deversările poluanților cu apele uzate în rezervoare-receptoare, la cîmpurile de filtrație și altele, fără evacuarea lor în apele de suprafață.

Volumul deversării în rezervor - 3000m.c/an.

$$V = 3000\ ml$$

Normativul plății (N) = 1,08 lei

Mărimea plății, conform formulei (6), constituie $P = 1,08 \times 3000 = 3240\ lei.$

4. Calculul plății pentru evacuările de apă din bazinele piscicole și pentru scurgerile de ape meteorice evacuate de pe teritoriul întreprinderilor se va calcula numai în cazurile depășirii masei poluanților în comparație cu normativele stabilite.

a) Plata pentru scurgerile de ape meteorice(pluvio-nivale)

Date inițiale pentru calculul scurgerii:

F - suprafața întreprinderii de pe care sînt evacuate scurgerile de ape meteorice

$$F = 10\ ha$$

Y - coeficient de scurgere, media ponderat = 0.4

h - stratul de precipitații pentru:

- perioada caldă a anului - 400 mm

- perioada rece a anului - 150 mm

Stratul precipitațiilor pentru perioada multianuală, respectiv, are valoarea:

- de 300 mm și 100 mm.

Concentrația medie anuală a principalilor componenți ai poluării conform datelor de laborator (fără epurare):

materii în suspensie Cr MS = 170 g/ml

produse petroliere Crp/p = 10 g/ml Valorile normelor admisibile DLA:

materii în suspensie $C_{nMS} = 9 \text{ g/ml}$,

produse petroliere $C_{np/p} = 0.6 \text{ g/ml}$.

Conform formulei (9) volumul evacuărilor reale anuale constituie:

- în perioada caldă $V_r = 10 \times 400 \times 0.4 \times 10 = 16000 \text{ ml}$

- în perioada rece $V_r = 10 \times 150 \times 0.6 \times 10 = 9000 \text{ ml}$

- în total $V_r = 25000 \text{ ml}$

Volumul evacuărilor normative constituie:

- în perioada caldă $V_r = 10 \times 300 \times 0.4 \times 10 = 12000 \text{ ml}$

- în perioada rece $V_r = 10 \times 100 \times 0.6 \times 10 = 6000 \text{ ml}$

- în total $V_r = 18000 \text{ ml}$

Masa reală a poluanților (conform formulei (1)

-6

$Mr_{MS} = 25000 \times 170 \times 10 = 4.25 \text{ t}$

-6

$Mr_{p/p} = 25000 \times 10 \times 10 = 0.25 \text{ t}$

Masa normativă a poluanților:

-6

$Mn_{MS} = 18000 \times 9 \times 10 = 0.73 \text{ t}$

-6

$Mn_{p/p} = 18000 \times 0.6 \times 10 = 0.011 \text{ t}$

Normativul plății pentru deversarea unei tone convenționale de poluanți pentru or. Chișinău constituie 234 lei (tab.3). Coeficienții de agresivitate pentru ingredientii respectivi constituie:

$AMS = 0.33$; $App = 20$

de unde mărimea plății, conform formulei (4), va constitui:

$PMS, p/p = 5 \times 234 \times \{(4.25 - 0.73) \times 0.33 + (0.25 - 0.011) \times 20\} = 6952.14 \text{ lei}$

Notă: În cazurile lipsei controlului de laborator și a normelor DLA pentru deversarea apelor meteorice, valorile concentrațiilor poluanților pentru calculul plății se stabilesc la nivelul celor maximal posibile potrivit investigațiilor respective de ramură:

- materii în suspensie - 500-2000 g/ml

- produse petroliere - 30-70 g/ml

Valorile normative se iau în conformitate cu "Regulile de protecție a apelor de suprafață...".

b) Plata pentru evacuările de apă din bazinele piscicole

La calcularea plății pentru evacuările de apă din bazinele piscicole se utilizează formula (8).

Volumul apelor evacuate se determină conform regimului de exploatare stabilit în pașaportul tehnic al acumulării pentru anii cu probabilitatea de 75%.

Mărimea plății se va calcula pentru deversările următorilor poluanți - materii în suspensie, CBO, azot amoniacal, fosfați, caliu.

Calculul plății este asemănător cu cel din exemplul nr.2.

Capitolul IV. Calculul plății pentru depozitarea deșeurilor de producție

Calculul plății pentru depozitarea deșeurilor de producție se efectuează conform articolului 10 din Legea privind plata pentru poluarea mediului și articolului 22 din Legea privind deșeurile de producție și menajere nr.1347-XIII, 9.10.1997 (Monitorul Oficial, nr.16-17 din 5 martie 1998).

Plata pentru depozitarea deșeurilor de producție se percepe de la beneficiarii de resurse naturale în caz de:

- depozitare a deșeurilor pe teritoriul întreprinderilor;
- depozitare a deșeurilor în amplasamente autorizate în limitele normativelor stabilite;
- depozitare a deșeurilor în amplasamente autorizate în cantități ce depășesc normativele stabilite.

Tabelul nr.6

Normativele plății pentru depozitarea deșeurilor de producție

Deșuri	Normativul plății (lei) pentru lt deșuri	
	la depozitarea deșeurilor pe teritoriul întreprinderilor – cu respectarea normelor și regulilor de păstrare	la depozitarea deșeurilor în amplasamente autorizate - în limitele normativelor stabilite
gradul I de toxicitate	104.4	360
gradul II de toxicitate	32.4	108
gradul III de toxicitate	10.8	36
gradul IV de toxicitate	5.4	18
Netoxice	0.018	1.08

Plata pentru depozitarea deșeurilor pe teritoriul întreprinderilor și în amplasamente autorizate în cantități ce nu depășesc normativele stabilite se determină ca produsul între normativul plății (vezi tabelul 5 a acestui capitol) și masa, în tone, a deșeurilor.

Plata pentru depozitarea deșeurilor în amplasamente autorizate în cantități ce depășesc normativele stabilite se percepe în cuantumul de 5 ori mai mare.

Normativele depozitării deșeurilor se elaborează de către ministere, departamente în comun cu Ministerul Mediului și Amenajării teritoriului.

Fondurile ecologice (FE)	Județele
FE Chișinău	mun.Chișinău
FE (centru) Chișinău	Jud.Chișinău
FE Bălți	Bălți
FE Tiraspol	Tiraspol
FE Cahul	Cahul
FE Lăpușna	Lăpușna
FE Edineț	Edineț
FE Găgăuzia	Unitatea teritorială autonomă Găgăuzia
FE Orhei	Orhei
FE Soroca	Soroca
FE Ungheni	Ungheni